

BESZÁMOLÓ

a Bethlen Gábor Alap 2014. évi tevékenységéről és működéséről

Az alábbiakban bemutatott jelentés a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 10. § (5) bekezdésében foglalt beszámolási kötelezettség teljesítését szolgálja.

1. A Bethlen Gábor Alap célja és kedvezményezettjei

Az Országgyűlés a 2010. évi CLXXXII törvénnyel (továbbiakban: BGA tv.) - a Szülőföld Alap jogutódaként - hozta létre a Bethlen Gábor Alapot, azzal a céllal, hogy támogassa a Magyarország határain kívül élő magyarság szülőföldjén való, egyéni és közösségi boldogulását, előmozdítsa a Magyarországgal való kapcsolataik ápolását és fejlesztését, valamint megerősítse a magyar nemzeti azonosságtudat kialakulását. Az elkülönített állami pénzalapként működő Bethlen Gábor Alap (továbbiakban: Alap, vagy BGA) támogatások nyújtásával segíti a határon túli magyarság anyagi és szellemi gyarapodását, nyelvének és kultúrájának megőrzését és továbbfejlesztését és az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatainak fenntartását és erősítését.

Az Alap céljainak megvalósítása érdekében nyújtott támogatások kedvezményezettjei lehetnek:

- Magyarország területén lakóhellyel nem rendelkező, magát magyarnak valló természetes személy;
- civil szervezet, nonprofit gazdasági társaság, állami fenntartású intézmény, települési, területi és nemzetiségi önkormányzat, valamint az általuk alapított, illetve fenntartott jogi személyiségű intézmény;
- gazdasági tevékenységet üzletszerűen végző jogi személy és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság (vállalkozás), ezen belül különösen mikro-, kis- és középvállalkozás, valamint
- egyházi jogi személy, valamint a határon túli egyház és annak hitéleti, nevelési-oktatási, gyermekjóléti, kulturális vagy szociális tevékenységet ellátó intézménye.

Az Alap forrásait nem lehet politikai célokra használni, így az Alap támogatására politikai párt, vagy közvetlen politikai tevékenységet folytató szervezet nem jogosult.

2. A BGA működése és irányítása

Az Alappal **négytagú bizottság** rendelkezik. A Bizottság tagja a nemzetpolitikáért felelős miniszter, a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter által kijelölt személy, az államháztartásért felelős miniszter által kijelölt személy, valamint a nemzetpolitikáért felelős államtitkár.

A Bizottság a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) elvi iránymutatásainak figyelembevételével irányítja az Alap működését. Az Alap nyilvános pályáztatási feladatainak keretében a szakmai döntés-előkészítő testület a **Kollégium**.

Az Alapból megítélt támogatások folyósításával, felhasználásának ellenőrzésével és nyilvántartásával

összefüggő, illetve az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) szerinti feladatokat az Alap kezelő szerveként a magyar állam tulajdonában lévő **Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.** (továbbiakban: BGA Zrt.) látja el. Az Alap kezelő szerve felett a tulajdonosi jogokat a magyar állam nevében a kormányzati tevékenység összehangolásáért felelős miniszter gyakorolja.

3. A BGA támogatási rendszere

A támogatások nyilvános pályázat vagy egyedi kérelem benyújtása alapján nyerhetők el. A pályázati felhívásokat az Alap internetes honlapján és egy országos napilapban kell közzé tenni.

Az Alap terhére támogatás vissza nem térítendő, illetve részben vagy egészben visszatérítendő formában nyújtható, amiről a támogatást megállapító határozat rendelkezik. Az Alap működésének nyilvánosságát az Alap internetes honlapja is biztosítja.

4. A BGA pénzügyi működése

Az Alapkezelő az Alap pénzeszközeit a Magyar Államkincstárnál a Bethlen Gábor Alap elnevezésű fizetési számlán kezeli. Az Alap a tárgyévben nyújtható támogatásra fordítható összeg tizenöt százalékos mértékéig vállalhat éven túli kötelezettséget legfeljebb a támogatást követő két évre. A tizenöt százalékos mértékbe be kell számítani az előző években vállalt áthúzódó kötelezettségvállalások összegét.

Az Alap terhére vállalt kötelezettségekről az Alapkezelő naprakész nyilvántartást vezet.

5. A BGA 2014. évi bevételei

A 2014. évi költségvetés tervezésekor az alap bevételeit kizárólag költségvetési támogatás biztosította, melynek összege Magyarország 2014. évi központi költségvetéséről szóló 2013. évi CCXXX. törvény (továbbiakban: Költségvetési törvény) szerint 11.107,5 millió Ft.

A Költségvetési törvény alapján biztosított támogatás negyedéves finanszírozási terv alapján került a BGA részére folyósításra.

A BGA részére 2014. évben a Kormány a következő többletforrásokat biztosította a rendkívüli kormányzati intézkedések cím, valamint a 2013. évi költségvetési maradványok terhére:

Felhasználási cél	Átvett forrás összege (mFt)
1123/2014.(III.13.) Korm. határozat alapján az Erdélyi Református Egyházkerület gyűjtőlevéltára és egyháztörténeti múzeuma létrehozásának támogatása	154,6
1126/2014. (III.13.) Korm. határozat alapján a Kolozsvári Református Kollégium Szakiskolai Tagozata létrehozásának támogatása	150,0
1149/2014. (III.18.) Korm. hat. alapján a Székelyföldi Labdarúgó Akadémia működési támogatása	100,0
1211/2014. (IV.3.) Korm. hat. alapján a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola szakképzési intézet kialakítására vonatkozó fejlesztési támogatás, valamint a tusnádfürdői kemping újjáépítésének támogatása	300,0

1543/2014. (IX.24.) Korm. hat. alapján a királyhelmeci Bodrogközi Magyar Község Háza építésének II. üteme támogatása	416,0
1563/2014. (X.2.) Korm. hat. alapján a Kolozsvári Református Kollégium Szakiskolai Tagozata létrehozásának támogatása	47,8
1676/2014. (XI.20.) Korm. hat. alapján a székelyudvarhelyi futballpálya építési költségeinek I. ütemű támogatása	50,0
1812/2014. (XII.19.) Korm. hat alapján 5 szervezet támogatása	1.828,2
Összesen	3.046,6

Az összesen 3.046,6 millió Ft-os többletforrás - a támogatottakkal kötött támogatási szerződések szerinti ütemezésnek megfelelően – finanszírozási terv alapján került lehívásra.

Fentiek szerint - negyedéves finanszírozási terv alapján - 10 részletben 14.154,1 millió Ft költségvetési támogatás folyt be a BGA Magyar Államkincstárban vezetett fizetési számlájára.

Ezen túlmenően a BGA megállapodások alapján a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezeti kezelésű előirányzataiból összesen 3.345,5 millió Ft, a Miniszterelnökség fejezeti kezelésű előirányzatától 8,5 millió Ft forrást vett át a következők szerint:

Felhasználási cél	Átvett forrás összege (mFt)
1392/2012. (IX.20.) Korm. határozat alapján átvett forrás a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem fejlesztési támogatására	2.380,0
1167/2013. (III.29.) Korm. határozat alapján átvett forrás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működésének és infrastrukturális fejlesztésének támogatására	350,0
1858/2013. (XI.19.) Korm. határozat alapján átvett forrás Magyar Nemzeti Tanács kiemelt programjai megvalósításához	365,0
1936/2013. (XII. 13.) Korm. határozat alapján átvett forrás a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem és a Partiumi Keresztény Egyetem 2013/2014. tanévi működésének támogatására	218,0
Átvett forrás a határon túli magyarságot érintő támogatásokra	30,0
Romániai Magyar Könyves Céh szervezésében megvalósuló programok támogatása	2,5
Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézete által indított határon túli magyarságot is érintő nemzetpolitikai képzés támogatása	8,5
Összesen:	3.354,0

Ezen felül „Egyéb bevételként” kerül a BGA-nál kimutatásra a támogatások elszámolásakor

keletkezett maradványösszegek visszafizetéséből, valamint a támogatások jogtalan igénybevétele miatti visszakövetelésből származó bevétel. Ez 2014-ben 70 millió Ft összegű bevételt jelentett, amelyből 29,8 millió Ft a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény alapján járó oktatás-nevelési támogatás, 30,3 millió Ft pedig a digitális kultúra felterjedéséhez biztosított támogatás, 8,8 millió Ft egyéb kisösszegű támogatások elszámolási maradványának visszautalásából származik, és 1,1 millió Ft a jogtalan igénybevétel miatti visszakövetelésekre befolyt bevétel.

Fentiek alapján a BGA 2014. évi költségvetési bevétele 17.578,1 millió Ft. Ezzel szemben az Alap költségvetési bevételi előirányzata 17.577,9 millió Ft volt. A 0,2 millió Ft-os túlteljesítés abból származik, hogy a 70 millió Ft-os egyéb bevételekből 0,2 millió Ft az év végén teljesült az Alap számláján, ebből következően az előirányzat-módosítására nem kerülhetett sor.

Finanszírozási bevételként jelenik meg az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet előírása alapján az előző évi maradvány igénybevétele, ez a BGA esetében 665,6 millió Ft.

Fentiek alapján a BGA rendelkezésére álló forrás összesen 18.243,7 millió Ft, azonban ebből nem minden használható fel, ennek oka a következő:

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 86. § (4) bekezdésének előírása alapján az elkülönített állami pénzalapok előirányzat-maradványa – amennyiben törvény másként nem rendelkezik – a következő években felhasználható. A BGA esetében törvény nem tiltja, és nem korlátozza az előző évi maradványok felhasználását. A BGA előző évi 665,6 millió Ft-os maradványából a Bizottság 21/2014. (III.10.) számú határozata alapján 2014-ben 230,5 millió Ft, 2015-ben pedig 400,0 millió Ft használható fel, 35,1 millió Ft-ról pedig nem született döntés.

A fentiek alapján 2014. évben a BGA bevétele összesen 18.243,7 millió Ft, melyből 17.808,4 millió Ft használható fel.

A BGA rendelkezésre álló, felhasználható bevételeit a következő táblázat foglalja össze:

adatok: millió Ft-ban

Költségvetési törvény szerinti költségvetési támogatás	11.107,5
Korm. határozatok alapján biztosított többlet költségvetési támogatás	3.046,6
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és Miniszterelnökség fejezeti kezelésű előirányzataiból megállapodások alapján átvett forrás	3.354,0
Egyéb bevételből felhasználható forrás	69,8
Előirányzat-maradvány igénybevételeből 2014-ben felhasználható forrás	230,5
Összes felhasználható bevétel	17.808,4

6. A BGA 2014. évi kiadásai

A Költségvetési törvény szerint a BGA kiadási előirányzata 11.107,5 millió Ft, melyből 10.297,5 millió Ft támogatási célra, 810,0 millió Ft pedig az Alapkezelő működtetésére szolgál. A BGA kiadási előirányzata - a többletbevételek és a felhasználható maradvány-igénybevétel hatására - 17.808,4 millió Ft-ra módosult, melyből 16.918,9 millió Ft támogatási célra, 856,0 millió Ft az Alapkezelő működtetésére, és 33,4 millió Ft pedig az egyéb kiadások fedezetét biztosítja.

Egyéb kiadásként került kimutatásra a Határtalanul program átadása miatt az Emberi Erőforrások Minisztériuma részére teljesített átutalás, valamint az előző években átvett források elszámolásakor keletkezett maradványok visszautalása a forrást biztosítók részére.

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzati soron rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós illeték és a támogatások elszámolásából származó árfolyamveszteség címen összesen 60,1 millió Ft került felhasználásra. Az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként összesen 795,5 millió Ft került átutalásra.

Az Alap terhére történt kötelezettségvállalások és kifizetések összesítő kimutatását a következő táblázat tartalmazza.

adatok millió Ft-ban

Összesítő kimutatás a Bethlen Gábor Alap 2014. évi forrásainak tárgyidőszaki alakulásáról							
2014. XII. 31-i állapot							
Előirányzat megnevezése	Eredeti előirányzat összege	Előirányzat mód. összege	Módosított előirányzat összege	Döntéssel lekötött összeg	Felhasználható szabad előirányzat	Teljesített kifizetés	Pénzügyileg nem teljesített, kötelezettségvállalással terhelt előirányzat
Oktatás-nevelési támogatás	4 820,0	0	4 820,0	4.433,1	386,9	4 433,1	0
Magyarország Háza program támogatása	216,0	-45,3	170,7	170,7	0	170,7	0
Nemzeti jelentőségű intézmények támogatása	3 826,3	4 235,9	8 062,2	8 062,2	0	8 062,2	0
Egyéb támogatások	1 435,2	2 430,8	3 866,0	3 821,6	44,4	3 803,0	18,6
Támogatási célra szolgáló előirányzatok összesen	10.297,5	6.621,4	16.918,9	16.487,6	431,3	16.469,0	18,6

Alapkezelő működési költségei	810,0	46,0	856,0	855,6	0,4	855,6	0
Egyéb kiadások	0	33,5	33,5	33,5	0	33,5	0
Mindösszesen	11 107,5	6 700,9	17 808,4	17 376,7	431,7	17 358,1	18,6

Az Alap részére 2014. évben a fentiek alapján 17.808,4 millió Ft-os kiadási előirányzat állt rendelkezésre, melyből 17.376,7 millió Ft-ra született támogató döntés, így a felhasználható szabad előirányzat 431,7 millió Ft. A kötelezettségvállalással terhelt összesen 17.376,7 millió Ft-ból 2014. évben 17.358,1 millió Ft kifizetése teljesült, így 2015. évre 18,6 millió Ft kifizetése húzódik át.

A BGA 2014. évi 17.358,1 millió Ft-os teljesített kifizetése és a **BGA rendelkezésére álló összesen 18.243,7 millió Ft bevétel alapján a BGA maradványa 885,6 millió Ft. Mely a következőkből áll össze:**

- 2013. évi maradványból 400 millió Ft 2015. évi felhasználásra jóváhagyott,
- 2013. évi maradványból 35,1 millió Ft, melynek felhasználhatóságáról nem született döntés,
- 0,2 millió Ft nem előirányzatosított bevétel,
- 431,7 millió Ft 2014-ben képződött felhasználható szabad maradvány,
- 18,6 millió Ft kötelezettségvállalással terhelt maradvány.

A 431,7 millió Ft-os szabad előirányzat keletkezési okai a következők:

- A 2014. évi hiánycél tartásához szükséges intézkedésekről szóló 1381/2014. (VII.17.) Korm. határozat 10. pontja alapján elvárt egyenlegjavuláshoz 430,5 millió Ft kiadást kellett a BGA-nak visszafognia. Ennek érdekében a Bizottság 57/2014. (IX.08.) és a 66/2014. (X.07.) számú határozatai alapján az „Oktatás-nevelési támogatások” előirányzat összesen 386,9 millió Ft-tal, míg az „Egyéb támogatások” előirányzat 43,6 millió Ft-tal csökkentésre került. Az egyenlegjavulásra vonatkozó Korm. határozatot azonban az 1799/2014. (XII.19.) számú Korm. határozat visszavonta, így az előirányzat-csökkentések visszarendezésre kerültek. Tekintettel a visszavonás időpontjára, ekkor már nem volt lehetőség a szabad forrás felhasználására. Ez a szabad forrásként jelentkező maradvány 99,8 %-át teszi ki.
- Az „Egyéb támogatások” előirányzaton 0,8 millió Ft szabad forrás meghiúsulásokból keletkezett,
- 0,4 millió Ft pedig abból származik, hogy a BGA-ból folyósított támogatások után jelentkező bankköltség, tranzakciós díj és tranzakciós illeték közvetlenül az Alap számláját terheli, ennek fedezetét az Alapnál kell biztosítani, pontos összege előre nem határozható meg.

A 2014. évi előirányzatra vállalt kötelezettségekből 18,6 millió Ft kifizetésére nem került sor 2014. év végéig, melynek:

- 89,2%-a az 1500/2011. (XII.27.) Korm. határozat alapján a Corvinus Zrt-től átvett gazdaságfejlesztési támogatási szerződésekből származik. Az átvett szerződésekből 15 db esetén áll fenn még tárgyévet terhelő kötelezettség. A támogatások kifizetése a támogatottak elszámolását követően esedékesek.

- 10,8 %-a abból származik, hogy „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázati felhívás támogatottai közül még 7 támogatás esetén nem történhetett meg a támogatások kifizetése, tekintettel arra, hogy az utalások a támogatottak elszámolását követően esedékesek.

Összefoglalva megállapítható, hogy az Alap év végi 885,6 millió forintos maradványából 400 millió Ft 2015. évi felhasználása jóváhagyásra került. Ennek figyelembevételével tartalmazza a BGA előirányzatait a Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvénya. A maradványból fennmaradó 485,6 millió Ft-ból 18,6 millió Ft kötelezettségvállalással terhelt, 467 millió Ft pedig - a jóváhagyást követően - szabadon felhasználható.

6.1. Az Alapból 2014-ben nyújtott támogatások közgazdasági jellemzői

A pályázat útján elnyert és az egyedi kérelmek alapján nyújtott támogatások pénzügyileg teljesített kiadásainak közgazdasági osztályozás szerinti megoszlása az alábbi:

Közgazdasági osztályozás szerinti jogcím	Adatok millió Ft-ban	Megoszlás (%)
Működési célú támogatások államháztartáson belül	125,7	0,8
Működési célú támogatások államháztartáson kívül	10.368,1	62,9
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	10.118,3	-
Felhalmozási célú támogatások államháztartáson kívül	5.975,2	36,3
- ebből külföldre folyósított támogatás összege	5.679,5	
Összesen	16.469,0	100,0

A fenti táblázatból megállapítható, hogy az Alapból folyósított támogatások 95,9 %-a határon túli szervezeteknek illetve magánszemélyeknek került folyósításra.

A támogatásokról a beszámoló 8-as és 9-es pontja tartalmaz részletes tájékoztatást.

6.2. Az Alap működtetési kiadásai

A BGA 2014. évi költségvetésében - az előző évvel azonosan - 810 millió Ft összegben került meghatározásra az Alap működtetésével kapcsolatos kiadásokra fordítható összeg. Év közben összesen 46 millió Ft-tal növekedett ez az előirányzat, a következők szerint:

- 0,1 millió Ft-ot biztosított a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az egyik átadott forrás kezelésével kapcsolatban felmerülő bankköltségek fedezetére,
- 0,6 millió Ft az előző évben ezen az előirányzaton keletkezett maradvány jóváhagyásából származik,
- 45,3 millió Ft a Magyarság Háza program támogatási összegének átcsoportosításából származik. Az átcsoportosításra a következők miatt került sor: Egyrészt a látogatóközpont megnyitása következtében a Magyarság Háza működtetéséhez szükséges 2014. évi forrás pontosabban meghatározható lett, másrészt a kiállítás üzemeltetéséhez kapcsolódó

költségek közül a rezsiköltségek – elkülönített mérőóra hiányában – csak jelentős adminisztrációval kerülhetnének kimutatásra, és így a támogatás terhére elszámolásra, ezért azt a működésre biztosított keretből célszerűbb biztosítani.

A fentiek szerint az Alap – céltámogatások nélküli – költségvetési bevételeinek 7,7 %--át tették ki a működtetési kiadások, amely a BGA törvény 4. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértéktől 2,3 % ponttal alacsonyabb. Év közben azonban az Alap jelentős összegű – célhoz kötött felhasználású – forrást vett át, melyek döntő része a kezeléssel kapcsolatosan felmerülő költségekre nem biztosított fedezetet. Ha az Alap rendelkezésére álló felhasználható bevételeihez viszonyítjuk a működtetési költségeket, akkor realisabb értéket kapunk, ez 4,8%.

Az „Alapkezelő működési költségei” előirányzati soron rendelkezésre álló forrás terhére a támogatások átutalásával kapcsolatosan jelentkező bankköltség, tranzakciós díj, a támogatások elszámolásából származó árfolyamvesztés, összesen 60,1 millió Ft, valamint az Alapkezelő részére működtetési költség fedezeteként átadott 795,5 millió Ft került kimutatásra.

6.3. Egyéb kiadások

Egyéb kiadások elnevezésű előirányzaton került kimutatásra a Határtalanul program átadása miatt az Emberi Erőforrások Minisztériuma részére teljesített 14,6 millió Ft átutalása, valamint az előző években átvett források elszámolásakor keletkezett maradványok (összesen 18,9 millió Ft) visszautalása a forrást biztosítók részére.

7. Szakmai beszámoló

Az Alap 2014. évi forrásai terhére - a vonatkozó törvényi szabályozás szerint - két eljárás szerint került sor támogatások nyújtására a határon túli magyar közösségek civil társadalmának, kulturális, oktatási és egyházi programok megtartásának és fejlesztésének érdekében:

- nyilvános pályázati (központi és regionális pályázatok, Szász Pál ösztöndíjprogram, tematikus éves program, továbbá speciális támogatásként a 2001. évi LXII. törvény 14 § (1.) és (2.) pontja alapján az oktatás-nevelési támogatás) és
- egyedi eljárás keretén belül (egyedi támogatások, nemzeti jelentőségű intézmények és programok támogatása, meghívásos pályázatok,)

7.1. „A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatok

2014-ben rendelkezésre álló keretösszeg **600.000.000 Ft** volt. Ebből **400.000.000 Ft** központi felhívás, **200.000.000 Ft** regionális pályázati felhívás (Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja vonatkozásában) keretében lett meghirdetve. A regionális pályázati felhívások a helyi közösségek javaslatait figyelembe véve, a helyi igényeknek megfelelően kerültek megfogalmazásra. Célunk volt, hogy mind a központi mind a regionális felhívások egyidőben, de más-más beadási határidőkkel jelenjenek meg lehetőleg minél korábbi időpontban, hogy az év közbeni programok lebonyolításában ne legyen

fennakadás abban az esetben sem, ha a támogatott nem tudja megelőlegezni a program költségét.

A nyílt pályázati felhívások 2014. január 15-én jelentek meg. Megvalósítási időszak: 2014. január 1. – 2014. december 31.

Legfontosabb változások a pályázati gyakorlatban a korábbiakhoz képest:

- 2014-ben a megvalósítási időszak teljes naptári évre vonatkozik, lehetővé téve az új pályázók részére azt, hogy a teljes évre vonatkozó programjaikra, működésükre vonatkozóan pályázzanak.
- A pályázatokat kizárólag elektronikus formában az új **Nemzetpolitikai Informatikai Rendszer (NIR)** segítségével lehetett benyújtani.
- A tavalyi évhez képest változás, hogy a működési és fejlesztési támogatásokra irányuló pályázati tárgyak összevonásra kerültek, ezzel lehetővé téve a program és nem program-jellegű, azaz működési támogatások elkülönítését, egyben csökkentve az adminisztrációt, hiszen a fejlesztési támogatások is nagymértékben közvetlen működési célokat szolgálnak.
- a pályázók a NIR rendszer segítségével **elektronikus formában** csatolták a döntés meghozatalához és a támogatás utalásához szükséges mellékleteket, melyeket a szerződéskötéshez nem szükséges ismételt papír alapon benyújtani.
- A NIR rendszer használatának segítségével a korábbi évek gyakorlatához képest kevesebb hibás, hiányos pályázat érkezett. Hiánypótlásra a pályázóknak egyszer volt lehetőségük.

Az Alapkezelő az előző évek gyakorlatához hasonlóan nyílt napok keretében tartott tájékoztatást a régiókban a pályázatok benyújtásával kapcsolatosan.

„A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatokra vonatkozó keretösszeg több éve változatlan.

A pályázatok száma viszont tovább nőtt (2012-ben a beadott központi és regionális pályázatok száma: **3 276**, 2013-ban pedig **4 025** volt, 2014-ben **4 176**).

7.1.1. Központi pályázati felhívások

Igényelhető támogatási összeg:

- Erdély, Felvidék, Vajdaság és Kárpátalja esetében 600.000 Ft – 5.000.000 Ft közötti összeg.
- Horvátország, Szlovénia esetében 200.000 – 5.000.000 Ft közötti összeg
- Magyarország esetében 200.000 – 4.000.000 Ft közötti összeg.

A pályázati tárgyakhoz a pályázati felhívás nem rendelt konkrét keretösszeget. A teljes támogatási keretösszeg **400 000 000 Ft**, melyről a beérkezett pályázatok mennyisége és minősége alapján, a Kollégium javaslatát figyelembe véve a Bethlen Gábor Alap Bizottsága döntött.

A 2014. év központi pályázati felhívás tárgyai:

I. A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási és kutatási programok támogatása

- a magyar történelmi és kulturális örökség ápolása, kulturális, ifjúsági és hagyományörző programok támogatása, különös tekintettel a szórványprogramokra;
- egyházi programok támogatása (kulturális, hitéleti és szociális tevékenységek);
- magyar nyelvű köznevelési (oktatási- nevelési) programok támogatása, különös tekintettel az általános iskolák felső tagozatosainak programjaira a tehetséggondozás, a személyiségfejlesztés,

az ismeretterjesztés és tudomány, az intézményen kívüli közösségszervezés és pályaválasztás témaköreiben;

- magyar nyelvű szakképzési, felnőttképzési, felsőoktatási programok, tudományos kutatások, konferenciák; tanulmányi versenyek és szaktáborok támogatása;
- iskolabusz-üzemeltetés;
- amatőr és hivatásos színházi produkciók támogatása.

II. A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, könyvkiadás támogatása

- magyar nyelvű írott és elektronikus sajtó, könyvkiadás;
- szakmai kiadványok támogatása;
- honlap létrehozása és fejlesztése;
- dokumentum- és kisjátékfilm-készítés.

III. Civil szervezetek, illetve egyház, belső egyházi jogi személyek által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének valamint a magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések és ingatlan-beruházások támogatása

- jelen pályázati felhívás 5. pontjában megjelölt pályázati kör részére működési kiadások támogatása: (személyi kifizetések és azok járulékai, kis értékű eszközbeszerzés, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási költségek);
- országos vagy regionális jelentőségű kulturális és közművelődési programokhoz kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések;
- a magyar közösség törekvéseit szolgáló ingatlan-beruházások támogatása;
- korábbi években megkezdett ingatlan felújítások folytatásának támogatása;
- magyar tannyelven is oktató intézmények, háttérintézmények infrastrukturális fejlesztése.

A központi pályázati felhívásunkra a beérkezett pályázatok száma összesen 2023 (25 db pályázattal több mint 2013-ban) volt.

A központi pályázati felhívásokra beérkezett pályázatok száma		
Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok (db)
Felvidék	319	314
Kárpátalja	183	183
Erdély	872	860
Vajdaság	252	250
Horvátország	41	40
Muravidék	42	42
Magyarország	314	311
Összesen	2 023	2 000

Az értékelési folyamat során alkalmazott támogatási elvek:

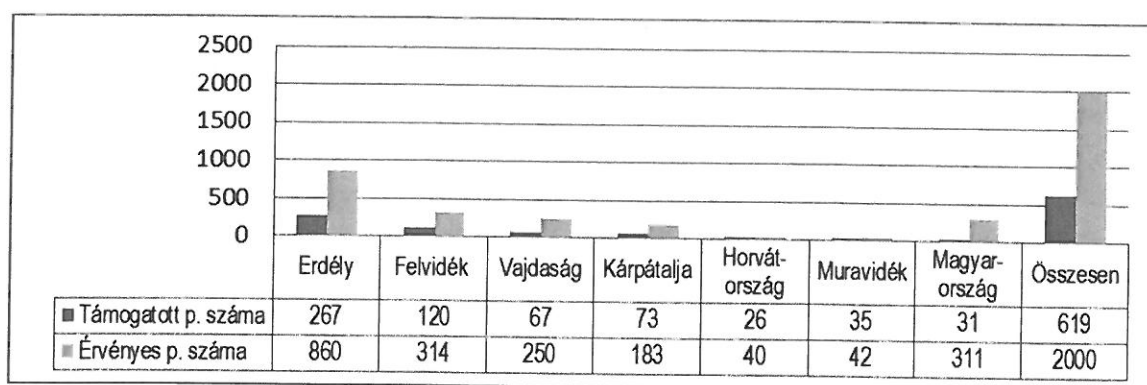
Tartalmi értékelés szempontjai:

- A pályázatban foglaltak megfelelnek a pályázati felhívás alapvető célkitűzésének, a határon túli magyar közösségek magyar nemzeti azonosságtudatának megerősítését, értékőrző és közösségfejlesztő tevékenységének támogatását szolgálja;
- A pályázott projekt országos vagy regionális vagy helyi jelentőségű;
- A pályázott projekt célja a szóránymagarság magyar nemzeti azonosságtudatának megőrzését, erősítését szolgálja;
- A pályázat kellően kidolgozott, felépítése logikus, elemei között követhető tartalmi összefüggés van.

Pénzügyi értékelési szempontok:

- A szöveges indoklás alátámasztja a részletes költségtáblázatban tervezett összegeket;
- A tervezett kiadási költség sorok a projekt megvalósításához indokoltak és összhangban vannak a vállalt szakmai feladatokkal;
- A vállalt szakmai feladatok és a szöveges indoklás alátámasztja a tervezett költségeket.

A beérkezett érvényes valamint a támogatott pályázatok száma a központi felhívás esetében:

A központi pályázatok esetében a teljes beérkezett pályázati igény 7,3%-nak támogatására, a támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének 23,3%-ára nyújtott fedezetet jelen pályázat során a pályázati keretösszeg.

7.1.2. Regionális pályázati felhívások

A nyílt pályázati keretösszeg egyharmadára – 200.000.000 Ft összegre – a határon túli közreműködő szervezetek által javasolt pályázatok kerültek befogadásra, mivel a lebonyolító szervezetek egyben pályázatkezelő és javaslattevő tevékenységet is folytatnak. A regionális pályázati felhívásokra a beérkezett pályázatok száma összesen 2 153 volt (126 db pályázattal több mint 2013-ban),

régiónkénti bontását a következő táblázat tartalmazza:

A regionális pályázati felhívásokra beérkezett pályázatok száma és keretösszege			
Régió	Beérkezett pályázatok összesen (db)	Érvényes pályázatok (db)	Keretösszeg (HUF)
Felvidék	436	435	46 000 000
Kárpátalja	214	214	30 000 000
Erdély	1004	1003	84 000 000
Vajdaság	499	495	40 000 000
Összesen	2153	2147	200 000 000

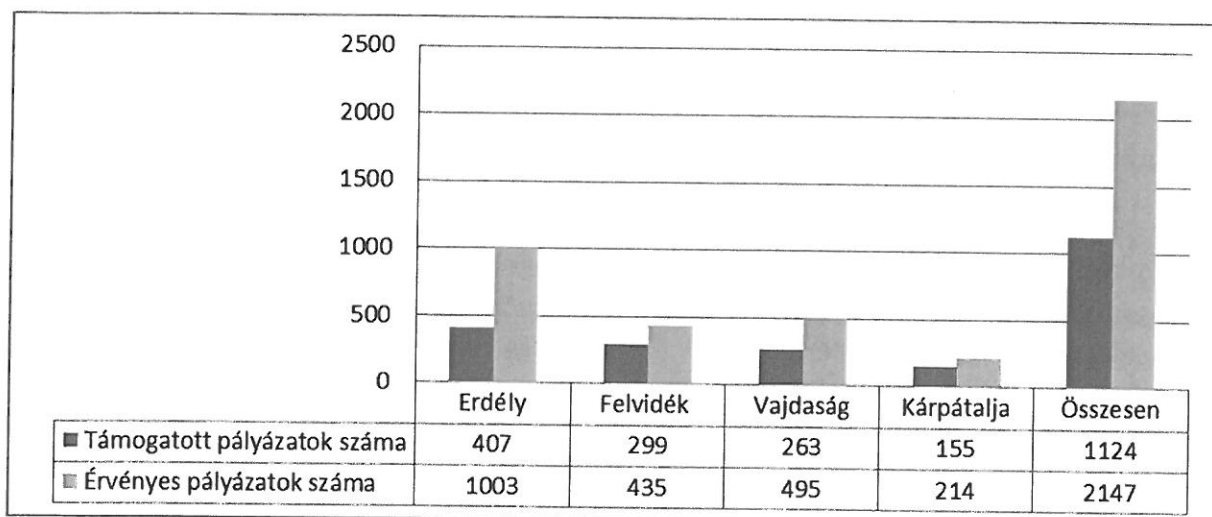
A régió specifikus pályázati felhívások Erdély, Kárpátalja és Felvidék esetében:

- I. A magyar közösség céljait szolgáló kulturális, oktatási programok és ahhoz kapcsolódó tevékenységek támogatása
- II. A magyar közösség céljait szolgáló írott és elektronikus média, kiadványok támogatása
- III. A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása
- IV. Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények működésének támogatása

Vajdaság esetében a helyi sajátosságok figyelembevételével a pályázati felhívást kilenc tárgyban hirdette meg az Alapkezelő az alábbiak szerint:

- I. A magyar közösség céljait szolgáló hitéleti tárgyú támogatások, illetve egyház által fenntartott oktatási, gyermekjóléti, kulturális és szociális intézmények programjainak támogatása.
- II. A magyar közösség céljait szolgáló oktatási tárgyú támogatások.
- III. A magyar közösség céljait szolgáló közművelődési tárgyú támogatások.
- IV. A magyar tudományos életet szolgáló támogatások.
- V. A magyar közösség céljait szolgáló művészeti tárgyú támogatások.
- VI. A magyar közösség céljait szolgáló helyi jellegű média támogatása.
- VII. A magyar közösség céljait szolgáló, nem szorosan önazonosságtudat-ápoló magyar civil szervezetek támogatása.
- VIII. Regionális vagy helyi jelentőségű civil szervezetek működésének, rezszi jellegű fenntartási költségeinek támogatása
- működési kiadások támogatása: (személyi kifizetések és azok járulékai, anyag- és tárgyi eszköz beszerzése, szolgáltatások, utazási költségek, ingatlan-fenntartási és iroda-fenntartási költségek).
- IX. A magyar közösség céljait szolgáló fejlesztések támogatása

A régiós felhívásokra beérkezett érvényes, valamint a támogatott pályázatok tételszámát a következő grafikon tartalmazza:

A régiós pályázatok esetében a teljes beérkezett pályázati igény 18,3%-nak támogatására, támogatásra javasolt pályázatok igényelt összegének ~33,1%-ára nyújtott fedezetet a pályázati keretösszeg.

„A magyar kultúráért és oktatásért” pályázatokra a beérkezett pályázatok elbírálását az Alapkezelő előkészítése alapján a szakmai Kollégium döntési javaslattétel formájában végezte el 2014. április 17-én tartott ülésén, majd javaslatát a Bethlen Gábor Alap Bizottságához továbbította. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága 38/2014. (V.12.) számú határozatában döntött a beérkezett pályázatokról.

A támogatási döntést követően a központi keretből egy támogatott pályázóval nem kötött szerződést az Alapkezelő, mivel a támogatott lemondott a támogatási összegről, két esetben pedig a támogatott mulasztása következtében az Alapkezelő felmondta a szerződést. Négy támogatott pályázó a támogatási összeget a szerződés megkötését követően visszautalta az Alap számlájára, mivel a támogatási célt nem tudta megvalósítani.

A központi pályázati felhívás támogatott pályázataiból a meghiúsult támogatások számát – régiós bontásban – a következő táblázat tartalmazza:

Régió/Ország	Támogatott pályázatok száma	Megkötött szerződések száma	Szerződéskötés előtt visszalépett pályázók száma	Az Alapkezelő felmondta a megkötött szerződést	A támogatási összeget visszautalt pályázók száma
Felvidék	120	120	0	0	1
Kárpátalja	73	73	0	0	0
Erdély	267	267	0	2	3
Vajdaság	67	67	0	0	0

Horvátország	26	26	0	0	0
Muravidék	35	35	0	0	0
Magyarország	31	30	1	0	0
Összesen	619	618	1	2	4

A regionális pályázati felhívás támogatott pályázatai közül 14 esetben nem került sor szerződéskötésre, mivel 5 esetben a támogatott lemondott a támogatási összegről, 9 esetben pedig a támogatott mulasztása következtében a támogatási döntés hatályát veszítette, így nem kerülhetett sor a szerződés megkötésére. Két esetben a támogatott mulasztásából adódóan az Alapkezelőnek a már megkötött szerződést fel kellett bontania. Négy esetben a támogatott a teljes támogatási összeget visszautalta. Régiók szerinti adatokat a következő táblázat mutatja be:

Régió	Támogatott pályázatok száma	Megkötött szerződések száma	Szerződéskötés előtt visszalépett pályázók száma	Az Alapkezelő felmondta a megkötött szerződést/ vagy a támogatási döntés hatályát veszítette	A támogatási összeget visszautalt pályázók száma
Felvidék	299	296	3	0	1
Kárpátalja	155	155	0	0	0
Erdély	407	403	2	7	3
Vajdaság	263	259	0	4	0
Összesen	1124	1113	5	11	4

A visszautalt támogatási összegek, illetve a visszalépések következtében felszabaduló támogatási összegek az Alap szabad forrásának összegét növelték, melyek az Alapból nyújtott támogatásokra lettek felhasználva.

Az Alapkezelőhöz 13 központi és 32 régiós támogatás esetében érkezett szerződésmódosítási kérelem. A beérkezett kérelmek döntő részének esetében a költségtáblázat illetve a megvalósítási időszak módosítását kérték a támogatottak. Az Alapkezelő minden olyan esetben engedélyezte a módosítást, amikor az a támogatási cél bizottsági döntés szerinti megvalósításával összhangban volt.

7.2. Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíj program

A BGA Bizottsága a 85/2013. (XI.20.) számú határozattal 25 pályázót részesített támogatásban a 2013/2014-es tanévben.

A nyertes pályázókkal a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. 2013-ban szerződést kötött, melynek értelmében a támogatási összegek második és harmadik részletének utalására – a szakmai feladatok

elvégzéséről szóló beszámolók elfogadását követően – 2014-ben került sor.

A korábbi évek jó pályázati konstrukcióival azonos elvek és eljárásrend szerint az Alapkezelő a 2014/2015-ös tanévre is meghirdette 25 fő részére a Dr. Szász Pál tanulmányi ösztöndíjat. Az ösztöndíj összege változatlanul 600 000 Ft/fő/év.

Pályázat beadási határideje 2014. június 23-án lejárt, az felhívásra összesen 29 pályázat érkezett be az Alapkezelőhöz. A BGA Bizottsága az 59/2014. (IX.08.) számú határozattal 25 pályázót részesített támogatásban.

A szerződéskötéshez kapcsolódó ajánlatok kiküldésre kerültek. A támogatott pályázók 2014. október 13-án „Évindító Szakmai Szemináriumon” vettek részt Budapesten, a Magyarország Házában.

Az ösztöndíjasok részére a támogatás első részlete (tanév első négy hónapjára járó 200. 000 Ft) átutalásra került.

A Budapesti Ügyvédi Kamara (BÜK) által megküldött I. szakmai feladatot az ösztöndíjasok november 27-én kapták meg. A BÜK-kel egyeztetve a feladat beküldésének határideje 2015. január 5. volt.

A program szakmai pillérének erősítése érdekében a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságával együttműködve a „Közösségi szerepvállalás a Kárpát-medencében” címmel megrendezésre kerülő szakmai szemináriumon részt vettek az ösztöndíjas hallgatók.

A támogatás második és harmadik részlete - a szakmai feladatok elvégzését követően - 2015-ben illeti meg az ösztöndíjasokat.

7.3. „2014 külhoni magyar felsősök éve”

A Magyar nemzetpolitika – A nemzetpolitikai stratégia kerete című dokumentum alapján a Nemzetpolitikai Államtitkárság meghirdette 2012-ben a „2012 a külhoni magyar óvodák évét”, „2013-ban a 2013 a külhoni magyar kisiskolások évét”, 2014-ben a külhoni magyar felsős diákok (5-8. osztály) évét.

A tematikus évek fókuszában az adott életkornak megfelelő oktatásban résztvevő gyermekek és a körjük fonódó közösségek állnak.

A tematikus programok célja, a külhoni magyar szülők meggyőzése arról, hogy anyanyelvi oktatási intézménybe írássák be gyermekeiket, hiszen az oktatási intézmények biztosítják a külhoni magyarság legszélesebb rétegeinek közvetlen elérését.

A felhívást követően, a pályázatok benyújtására 2014. március 17. és 2014. március 31. közép-európai idő szerint déli 12.00 óra között volt lehetőség. Elektronikus úton 97 db pályázat érkezett, melyből 96 db érvényes, 1 db érvénytelen volt. Postai úton további 6 db (érvényes) pályázat érkezett a felhívásra.

A 39/2014. (IV.25.) és a 47/2014 (V.22) számú Bizottsági határozatokban foglaltak szerint 102 érvényes pályázat támogatása valósul meg az idei tematikus év során.

A „2014 a külhoni magyar felsősök éve program keretében külhoni magyar felső tagozatosok körében osztályfőnöki feladatokat ellátó természetes személyek részvételének biztosítása és támogatása módszertani továbbképzési programon” címen meghirdetett, valamint a „Külhoni magyar óvoda- és

iskolapedagógusok együttműködésével megszervezett (legalább 2 pedagógus) magyar nyelvű pedagógiai programok, módszerek alkalmazásának támogatása” címen meghirdetett pályázati felhívás támogatott pályázóinak száma, országonkénti bontásban:

Régió	Együttműködésben megvalósuló programok támogatottjai	Osztályfőnökök részére szervezett továbbképzés résztvevői
Erdély	39	20
Felvidék	11	2
Vajdaság	5	11
Kárpátalja	5	9
Összesen:	60	42

A támogatottak által postázott eredeti pályázati dokumentáció feldolgozása, valamint az osztályfőnöki továbbképzésen és az együttműködés során megvalósuló programokon résztvevők számára a támogatási összegek átutalása megtörtént. A Balatonőszödön megrendezett egy hetes képzésen a támogatottak teljes létszámában (42 fő támogatott) megjelentek.

Az osztályfőnöki továbbképzésben részesülők szakmai beszámolóinak 2014. október 30. volt a beérkezési határideje. A pedagógusok a megszerzett tudás felhasználásáról megírt fényképes beszámolóikat elküldték, a 42 támogatás lezárása sikeresen megtörtént.

Az együttműködésben megvalósuló, nyáron megszervezett programokról folyamatosan érkeztek a fényképekkel illusztrált szakmai beszámolók. A négy, külön időpontban megvalósított programsorozat összegző beszámolójának és az eredeti jelenléti íveknek a beküldési határideje 2014. december 31. volt, melyek értékelése, hiánypótlása és a támogatási program lezárása 2015. január – február folyamán megtörtént.

7.4. Nemzeti jelentőségű programokra meghirdetett meghívásos pályázatok Erdélyben

A Bethlen Gábor Alap Bizottsága a 20/2014. (III.14.) számú határozatában jelölte ki Erdély esetében a nemzeti jelentőségű programokat, amelyek támogatása meghívásos pályázat keretében történt.

Öt témakörben került sor pályázat kiírására:

- Szakmai és kulturális intézmények támogatása;
A támogatás célja a romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben és kulturális tevékenységben meghatározó szerepet vállaló intézmények működésének és/vagy programjainak támogatása. A keretösszeg 67 900 000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 600 000 Ft - 5 000 000 Ft.
- Felsőoktatási háttérintézmények támogatása;
A támogatás célja a romániai illetőségű, a magyar nyelvű felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények működésének és/vagy programjainak támogatása.

A keretösszeg 21 700 000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 600 000 Ft - 5 000 000 Ft.

- Kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelentetésének támogatása;
A támogatás célja kulturális és tudományos médiatámogatási program keretében kiadványok, folyóiratok, szaklapok megjelentetésének támogatása.

A keretösszeg 18 000 000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 1 000 000 Ft - 3 000 000 Ft.

- Színházak, bábszínházak, táncegyüttesek támogatása;
A támogatás célja romániai illetőségű, a határon túli magyar közösségfejlesztésben, a magyar anyanyelvű kultúra értékeinek megőrzésében és átadásában szerepet vállaló színházak, bábszínházak, táncegyüttesek működésének és/vagy programjainak támogatása.

A keretösszeg 50 400 000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 1 000 000 Ft - 2 500 000 Ft.

- Szórványkollégiumok támogatása, illetve iskolabusz program támogatása;
A támogatás célja romániai illetőségű, a magyar anyanyelvi és nemzeti öazonosság megőrzését elősegítő szórványkollégiumok működtetésének és/ vagy programjainak illetve iskolabusz program támogatása.

A keretösszeg 38 900 000 Ft, az igényelhető támogatás mértéke 300 000 Ft - 3 000 000 Ft.

128 szervezet kapott meghívást pályázat benyújtására, amelyből két pályázó nem élt a lehetőséggel, így 126 szervezet számára ítelt meg a Bethlen Gábor Alap felett rendelkező Bizottság, az 51/2014.(V.30.) számú határozatában, összesen 196 900 000 Ft összegű támogatást. A támogatási szerződések megkötése minden esetben megtörtént, a támogatási összegek kiutalásra kerültek a támogatottak részére.

Négy esetben a megküldött elszámolási dokumentáció alapján a pályázat lezárása megtörtént, azonban a pályázatok nagy részének futamideje 2014. március 1. és 2015. február 28. közötti időszakra esik, így azok ellenőrzése és lezárása folyamatban van.

7.5. Szülőföldön magyarul” program

A „Szülőföldön magyarul” program felhívása a nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz-támogatás, illetve hallgatói támogatás igénylésére a 2013/2014-es tanévre, 2014. január 31-én került meghirdetésre a Bethlen Gábor Alapkezelőnél.

A felhívásban érintett régiók: Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Muravidék és Horvátország. Minden régióban a lebonyolítással megbízott szervezet honlapján megjelent a program felhívása.

Az igényléseket 2014. január 31 – március 14. időszakban lehetett benyújtani.

A lebonyolító szervezetek régióként:

- Erdély: Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Felvidék: Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége;
- Vajdaság: Concordia Minoritatis Hungaricae;
- Kárpátalja: Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség Jótékonyági Alapítvány;
- Muravidék: Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva;
- Horvátország: Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma.

Igénylők köre: óvodások, alap- vagy középfokú tanulmányaikat magyar nyelven folytató tanulók, vagy akik fakultatív magyar nyelvű oktatásban részesülnek, mivel a lakhelyükhöz tartozó, napi bejárással elérhető oktatási intézményben nincs magyar nyelvű tagozat.

A támogatásra azok az igénylők jogosultak, akik 1995. augusztus 31-ét követő időszakban születtek. Azok a nappali tagozatos középfokú oktatásban résztvevő tanulók, akik az 1995. augusztus 31-ét megelőző időszakban születtek, egyedi elbírálással részesülhetnek a támogatásban. A fakultatív magyar nyelvű oktatásban résztvevők igénylései szintén egyedi elbírálás alá esnek.

Igényelhető támogatási összeg és jogcím:

- nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás: 17 200 Ft
- hallgatói támogatás: 2 800 Ft

Legfontosabb változások a korábbi gyakorlathoz képest:

- Az igénylők körének pontosítása;
- Az igénylésből kizárandók körének pontosítása.

A 2013/2014. „Szülőföldön Magyarul” program felhívására összesen közel 256 000 igénylést vártak a 6 régióból. A Kormány az 1381/2014.(VII.17.) Korm. határozat 10. pontjában felkérte a BGA felett rendelkező Bizottságot, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg annak érdekében, hogy az Alap 2014. évben 200 millió Ft egyenlegjavulást érjen el. Az egyenlegjavulás elérése érdekében az Alap kiadásait 430,5 millió Ft-tal kellett csökkenteni. A Bizottság az 57/2014. (IX.08.) és a 66/2014. (X.07.) számú határozataival a kiadási előirányzatok csökkentésre kerültek. Az egyenlegjavulás elérése érdekében tett intézkedések alapján az „Oktatás-nevelési támogatások” előirányzat 386 millió Ft-tal csökkentésre került. A fentiekkel összefüggésben a Bizottság úgy rendelkezett, hogy a 3/2014. (I. 15.) számú határozatával elfogadott „Szülőföldön magyarul” program felhívásban meghatározott „Nevelési, oktatási, valamint tankönyv- és taneszköz támogatás” egy főre jutó éves összegét 22 400 Ft-ról 17 200 Ft-ra módosítja.

A felhívásban meghatározott határidőn belül összesen 251.361 fő (ebből 4.908 fő hallgatói támogatás) nyújtotta be támogatási igényét. Az egyes régiók lebonyolító szervezeteinek javaslatait az Alapkezelő ellenőrizte, majd döntésre továbbította a Bethlen Gábor Alap Bizottságának.

A Bizottság 58/2014. (IX.08.) számú bizottsági határozatában összesen 247 161 fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásáról döntött 4.257,9 millió Ft összegben, továbbá 6,7 millió Ft támogatásban részesített 2.405 hallgatót.

A támogatások kifizetésének helyzete régiók szerint a következő:

Erdély

Erdélyben a korábbi évhez hasonlóan a kifizetés szakaszosan történik, a támogatottak ennek megfelelően heti ütemezésben vehetik át az egyes OTP fiókokban a támogatást. A támogatottak értesítéséért a helyi lebonyolító szervezet, Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége, felel. A támogatások kifizetése 2014. szeptember 30-án vette kezdetét és 2014. december 31-ig a teljes támogatási összeg 95,40 %-a került átutalásra a támogatottak részére.

Felvidék

A támogatottak értesítéséért a helyi lebonyolító szervezet, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége, felel. A támogatások célba juttatását az OTP Bank felvidéki leányvállalata végzi. A támogatások kifizetése 2014. október 6-án vette kezdetét. 2014. december 31-ig 46 553 fő részére került kifizetésre a támogatás (99,51 %).

Vajdaság

A helyi lebonyolító szervezet, a Concordia Minoritatis Hungaricae 2014. szeptember végén kezdte meg az igénylők kiértékelését majd 2014. október 10-én megkezdődött a támogatások kifizetése. 2014. december 31-ig 24 714 fő részére került kifizetésre a támogatás (98,22 %).

Kárpátalja

A támogatottak értesítését a helyi lebonyolító szervezet, a „KMKSZ” Jótékonyági Alapítvány végzi.

A támogatás kifizetésére a helyi lebonyolító szervezet külön számlát nyitott az OTP Banknál, mely felett a BGA Zrt. rendelkezik. A kifizetéseket az Alapkezelővel együttműködve teljesítette és 2014. december 31-ig a támogatottak 100 %-ához eljutott a támogatási összeg.

Horvátország

A támogatások kifizetése a helyi lebonyolító szervezet, a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fóruma közreműködésével valósult meg. 2014. szeptember 30-án mind az 1.045 fő támogatott számára átutalásra került a támogatás (100 %).

Muravidék

Szlovéniában a helyi lebonyolító, a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Lendva közvetlenül folyósítja a támogatottak részére a támogatási összeget. 2014. szeptember 22-én mind a 337 fő támogatott részére megtörtént a támogatási összeg kifizetése (100 %).

7.6. Egyedi támogatások

Egyedi támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- nemzeti jelentőségű intézmények (2014-ben meghatározásra kerültek a nemzeti jelentőségű intézmények, amelyeket a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) iránymutatásai alapján a Bethlen Gábor Alap Bizottsága jelölte ki 16/2014 (II.28.) számú határozatában);
- BGA tv. szerinti szervezetek, magánszemélyek.

A folyamatosan érkező egyedi kérelmeket az Alapkezelő dolgozza fel, azonban csupán formai ellenőrzést végez, a szakmai és összegszerű javaslatot a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága teszi meg. A kérelmek a szükséges dokumentumok bekérése után előterjesztésre kerülnek a Bizottság részére.

Az egyedi támogatások, eljárásrendjüket tekintve nem pályázati konstrukcióban nyújtott támogatások, hanem a támogatandó cél speciális körülményeit, finanszírozási szükségleteit kiemelten kezelő támogatások.

Az egyedi támogatásokat céljuk szerint az alábbiaknak megfelelően csoportosíthatjuk:

- a) Oktatási intézmények támogatása,
 - felsőoktatási intézmények támogatása;
 - szórványoktatási kollégiumok támogatása;
 - bentlakásos közoktatási-köznevelési intézmények támogatása.
- b) Egyházi intézmények támogatása,
- c) Kulturális programok, rendezvények támogatása,
- d) Jogvédő, közösségépítő, kisebbségvédelmi tevékenység támogatása,
- e) Beruházások,
 - oktatási intézmények ingatlanfejlesztése;
 - épület-rehabilitációs tevékenység támogatása.
 - Egyéb (pl. pályázati lebonyolítók, tematikus év támogatásai, stb.)

Az országonkénti/régiókénti benyújtott kérelmek a 2014. december 31-i állapot szerint:		
Ország/régió	Beérkezett kérelmek száma	2014. évre megítélt támogatások figyelembe véve a megíiusulások összegét(Ft)
Erdély	56	6 490 503 200
Vajdaság	62	1 374 950 000
Kárpátalja	38	1 775 695 000
Felvidék	37	821 800 000
Magyarország	28	474 822 435
Muravidék	6	19 654 480
Horvátország	4	7 640 000
Diaszpóra	2	800 000
Összesen:	233	10 965 865 115

Jelentős beruházások

Az egyedi támogatások keretén belül több, nemzetstratégiai szempontból jelentős beruházás valósult meg.

Erdélyben a legjelentősebb beruházásokat a Sapientia Alapítvány és a Sapientia rendszer – Erdélyi Magyar Tudományegyetem (a továbbiakban EMTE) és Partiumi Keresztény Egyetem (a továbbiakban PKE) – valósítja meg, összesen 2 380 000 000 Ft értékben. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium az 1392/2012. (IX.20.) Korm. határozat 5. pontja alapján 3 éves ütemezésben, 4.160.000.000k,- Ft összegű forrást biztosít a Bethlen Gábor Alap részére, a Sapientia Alapítvány, az EMTE és a PKE fejlesztésének támogatására, melynek része a 2014. évi, az alábbiakban bemutatott beruházások is.

Az EMTE-t az erdélyi történelmi egyházak vezetői által életre hívott Sapientia Alapítvány alapította és működteti. Az intézmény három helyszínen – Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Csíkszeredában –, négy karral működik: Természettudományi és Művészeti Kar, Műszaki és Humántudományok Kar, Gazdaság és Humántudományok Kar, Műszaki és Társadalomtudományi kar. A PKE az erdélyi-partiumi magyar nyelvű felsőoktatási rendszer szerves része, a romániai magyarságnak az 1989-es változások után elsőként létrehozott, önálló, akkreditált egyeteme.

A Sapientia rendszer az alábbi beruházások megvalósítására részesült támogatásban:

- Kolozsváron az egyetemi campus építkezési munkálatainak befejezésére 14 400 000 Ft;
- Marosvásárhelyen a kollégium megépítésére 601 220 000 Ft;
- Csíkszeredában a meglévő épület rehabilitációjára és az új épületrész megépítésére 740 000 000 Ft;
- a 2014 évre tervezett negyedik, sepsiszentgyörgyi helyszín létrehozására 341 000 000 Ft;
- Nagyváradon a Partiumi Keresztény Egyetem beruházására 683 380 000 000 Ft.

Az Erdélyi Református Egyházkerületnek három jelentősebb beruházásra nyújtottunk támogatást:

- a Kolozsváron beindítandó szakmunkásképző iskola épületének felújítására, összesen 150 000 000 Ft értékben, továbbá berendezések, felszerelések támogatására 47 800 000,- Ft értékben,
- az egyházkerület gyűjtő levéltárának és az egyháztörténeti múzeumnak teret adó ingatlan felújítására, 154 600 000 Ft összegben,
- a nagyenyedi Bethlen Gábor kollégium felújítására, 75 000 000 Ft összegben.

A Kolozsvári Református Kollégium Szakiskola Tagozatának beindításával Közép-Erdély és Szilágyság magyar anyanyelvű általános iskolás diáksága kap lehetőséget magas színvonalú képzésre, akik jelenleg nagyon szerény anyanyelvű szakképzési kínálatból választhatnak. A külhoni magyar képzési kínálat bővítése alapvető nemzetpolitikai érdek, hiszen erősíti a nemzeti identitást, és hosszú távon hozzájárul a közösség megerősödéséhez, gyarapodásához. Különösen igaz ez a romániai szakoktatás tekintetében, ahol jelentős a lemaradás, és rendkívül szűk az anyanyelvű tanulási lehetőségek köre.

Az Egyháztörténeti múzeum létrehozásának elsődleges célja, hogy intézményesítse a református egyház tulajdonát képező ingó és ingatlan értékek védelmét, szükség esetén a begyűjtését, megőrzését és restaurálását. A múzeum létrehozásának másik célja, hogy bemutatásra kerüljön a kommunista diktatúra alatti állami terror, ami a hitéletet és a református lelkészeket sújtotta.

A nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium Erdély nagy múltú, patinás oktatási intézménye. A magyar kultúra meghatározó személyiségei kerültek ki padsoraiból. Jelentősége túlmutat a város határain, helyet kapnak a Székelyföldről, a Mezőségről, vagy távolabbi szórványvidékekről érkezett gyermekek is. Az iskola épületét Európai Unió támogatásból újítják fel, az általunk nyújtott támogatás az épületkomplexum egyes részein folytatandó azon munkálatokra fordították, amelyekre a közösségi források nem használhatóak fel, mivel nem oktatási célokat szolgál, ilyenek pl.: a dokumentációs könyvtár, a természetrajzi múzeum.

A Pro Minoritate Alapítványnak a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a Bizottság döntése alapján 150 000 000 Ft összegű támogatást nyújtott, a tusnádfürdői kemping újjáépítésének céljára. Az alapítvány tevékenységi köre igen széles: nyári szabadegyetemeket, szakmai napokat, konferenciákat, fesztivált szervez, folyóiratokat és könyvsorozatot ad ki. Legjelentősebb rendezvénye

a Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor, amely már több mint 25 éves múlttal rendelkezik. A tábor helyszínéül szolgáló egykori ifjúsági kemping mára nagyon lepusztult állapotba került, a fent nevezett támogatásból a kemping felújítása és modernizálása valósul meg.

A Studium Alapítvány 2014-ben a sepsiszentgyörgyi orvosi szolgálati lakások építésére 49 500 000 Ft résztámogatást kapott. A Studium Alapítvány 1999-ben jött létre Marosvásárhelyen azzal a céllal, hogy támogatást nyújtson az állami egyetemek magyar anyanyelvű hallgatóinak és oktatóinak. Mára az Alapítvány Orvosi szakkönyvtárat és dokumentációs központot működtet, továbbá rendelkezik egy előadót, lakásokat és vendégszobákat magába foglaló ingatlannal. Tevékenységének köszönhetően az erdélyi magyar társadalom ismert és megbecsült szervezetévé lépett elő, továbbá erős támaszpontjává vált a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar hallgatói és tanári kara számára. A Studium „Orvosi Szolgálati Lakások” zöldmezős beruházásban valósul meg, célja, hogy lakhatási támogatásokat biztosítson azon fiatal szakemberek számára, akik tanulmányaik befejeztével Sepsiszentgyörgyön szolgálják a helyi magyar közösséget. A helyszínen egy 540 m² összfelületű épület 3 kétszobás és 3 egyszobás összkomfortos, bérmentes lakás áll majd az igénylők rendelkezésére.

Kárpátalján az idei évben a legjelentősebb beruházást a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Főiskola valósítja meg. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Ukrajna egyetlen, nem állami fenntartású magyar nyelvű felsőoktatási intézménye. Nagyban hozzájárul a kárpátaljai magyar lakta területek, hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű lakossága esélyegyenlőségének növeléséhez, lehetőséget biztosítva az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériuma által jegyzett diplomák megszerzésére. Az ukrán állam az intézmény működéséhez és fenntartásához nem nyújt sem költségvetési, sem egyéb forrásból támogatást.

Az intézmény a főiskolának helyet adó főépület felújítási munkálatainak folytatására, továbbá a főiskolához tartozó különálló épületrész szakképzési intézetté való átalakítására kapott 332 000 000 Ft összegben támogatást. Ezen felül a meglévő kollégium férőhelyeinek növelésére és földterület vásárlásra 533 200 000 Ft értékben nyújtottunk támogatást.

Felvidéken a Bodroghközi Magyar Közösség Háza építkezésére biztosított forráshoz kapcsolódó támogatáskezelési feladatokat láttuk el. A Rákóczi Baráti Köre – Királyhelmece és Vidéke Társulás megalakulása óta fontos szerepet tölt be a Bodroghköz térségét érintő közösség építő és fejlesztési programok kidolgozásában és végrehajtásában. A szervezet kezdettől fogva aktívan közreműködik a magyar azonosságtudat megőrzését elősegítő projektek megvalósításában. A Társulás sorskérdésnek tartja az ifjúság szülőföldön való maradását és boldogulását. Ennek érdekében szükségesnek tartja, a Bodroghközi Magyar Közösség Házának (a továbbiakban BMKH) létrehozását, amely terveik szerint biztosítani fogja a magyar társadalmi élethez ma még hiányzó infrastrukturális hátteret. A BMKH keretén belül a Társulás célul tűzte ki a felsőfokú képzés újraindítását, nyári egyetemek, tanfolyamok szervezését, egy ifjúsági rendezvényközpont létrehozását, kulturális és művelődési rendezvények szervezését, valamint egy regionális rádió létrehozását, továbbá a Ház helyet biztosítana a helyi magyar civil szervezetek részére is. A Bizottság döntése alapján a Rákóczi Baráti Köre – Királyhelmece és Vidéke Társulás 416 000 000 Ft összegű támogatásban részesült a beruházás megvalósítása érdekében.

Az egyedi támogatások közül a feladat jellegére tekintettel kiemelendő az Erzsébet-tábor „**Határtalan túra**” programjában való közreműködés.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 2014-ben is meghirdette a „Határtalan túra” elnevezésű pályázatot 1000 fő szórványhelyzetben élő határon túli gyermek Balaton környéki táboroztatására, illetve további 560 fő táborozásáról gondoskodna Erdélyben, az ivói tábor helyszínén a „Nyári tábor a Madarasi Hargitán” elnevezésű programmal. A Bethlen Gábor Alap Bizottsága az 53/2014 (V.30.) határozattal összesen 22.163.992,- Ft-ot biztosított az „Egyéb támogatások” előirányzat terhére a határon túli gyermekek Erzsébet-táborba való utaztatásának költségeire.

8. Magyarság Háza program támogatása

A BGA - a BGA tv. 1. § (1a) bekezdése alapján - forrást biztosít a Magyarság Háza működéséhez. A költségvetési törvény szerint e célra 2014-ben 216 millió Ft került meghatározásra. A Bizottság 80/2014. (XII.04.) számú határozatával a Magyarság Háza program támogatási összegét 45,3 millió Ft-tal lecsökkentette, és a felszabaduló forrást az Alapkezelő működési költségére csoportosította át. Ennek oka a következő: Egyrészt a látogatóközpont megnyitása következtében a Magyarság Háza működtetéséhez szükséges 2014. évi forrás pontosabban meghatározható lett, másrészt a kiállítás üzemeltetéséhez kapcsolódó költségek közül a rezsiköltségek – elkülönített mérőóra hiányában – csak jelentős adminisztrációval kerülhetnének kimutatásra, és így a támogatás terhére elszámolásra, ezért azt a működésre biztosított keretből célszerűbb biztosítani.

Fentiek alapján a Magyarság Háza program támogatására 2014-ben 170,7 millió Ft került biztosításra.

A támogatás terhére a következők valósultak meg:

8.1. A Nemzeti identitás kiállítás, látogató- és oktatás-módszertani központban megvalósítandó „Mi Magyarok” című kiállítás kialakítása és annak üzemeltetése

A kiállítás 2014. október 22-én nyitott meg a sajtó és a szakmai közönség számára. A tervezésben 35-40 fő, a kivitelezésben, tervezésben 300 fő vett részt, ami összesen 47.500 munkaórát jelentett, a kiállítás szakmai tartalmát 7 fős kurátori csoport állította össze szoros együttműködésben a Magyarság Háza vezetésével, ill. a Nemzetpolitikai Államtitkársággal.

A „Mi magyarok” című kiállítás Kosztolányi Dezső által kiválasztott 10 legszebb magyar szóra épül, ezen szavak segítségével minden látogató képet kaphat arról, hogy milyenek vagyunk mi, magyarok.

Ezek a következők: Anya, Gyöngy, Szűz, Ősz, Kard, Vér, Csók,Sír, Láng, Szív.

Az egyes szavakhoz több terem is tartozik, melyek különböző témaköröket dolgoznak fel. Az eddigi látogatói statisztika alapján a kiállítást havonta 1500-1900 fő keresi fel, melynek nagy részét a megcélzott diákközönség teszi ki. A kommunikációs tervnek megfelelően minden kormányhivatal, önkormányzat levélben meghívást kapott egy tárlatvezetésre, és kidolgozásra került a korcsoportokra bontott múzeumpedagógiai terv is.

Eddigi tapasztalatok alapján a tárlatvezetések sikeresek, csoportos múzeumpedagógia foglalkozások is megvalósultak.

A kiállítótérhez szorosan kapcsolódó Kosztolányi teremben folyamatosan időszaki kiállítások kerülnek megrendezésre.

8.2. Magyarság Háza rendezvényei

Programjainkkal a Magyarság Háza egyedi, csak ránk jellemző márkáját építjük, az elfogadott éves programstratégia keretében.

Rendezvényeinket zömmel külhoni közreműködőkkel, vagy külhoni tematikával szervezzük, fenntartva az egyensúlyt, úgy hogy a teljes magyar kultúra, így a magyarországi művészek is megjelenjenek előadásaikkal

A rendezvényeink szervezésében az ismétlődés és a rendszeresség elvét követjük, amely a tervezhetőség miatt leginkább a gyerekprogramoknál alapvető fontosságú. A gyerekprogramokat rendszeressé tettük, a családok beépítették saját programjaikba, minden harmadik szombaton várjuk a gyerekeket. Rendezvényeink ennek megfelelően átlagosan a 100-120 fős nézettségűek, a termeink befogadóképességei szerint.

Találkozóhelyként működünk: a külhoni megvalósítók, szereplők bemutatkozási lehetőséget kapnak a magyarországi közönség előtt. Nemcsak az előadást nézhetik meg a látogatók, hanem a helyszín adottságaiból és a szervezésben szem előtt tartott családi hangulatból fakadóan beszélgetésre is nyílik alkalmuk egymással. Egy-egy kulturális programban egyszerre több művészeti ág is megjelenik.

Továbbra is jelentős a **hasonló küldetésű szervezetekkel való együttműködés.**

A korábbi évekhez képest, minden rendezvénykategóriában megnövekedett az események száma és a közönség létszáma. Rendezvényeink összetettek voltak, lehetőség szerint egy tematika köré több művészeti területet bevontunk. Az épület adottságait is jobban kihasználtuk, a rendezvényekkel új tereket „laktunk” be.

2012-ben összesen 68 db, 2013-ban 80 rendezvényt valósítottunk meg. 2013 évről 2014-re duplájára növekedett a rendezvények száma. A korábbi évekhez képest, minden rendezvénykategóriában megnövekedett az események száma és a közönség létszáma, kiemelkedően a fiatalok és a gyerekek száma. Az épület adottságait is jobban kihasználtuk, a rendezvényekkel új tereket „laktunk” be, mint a kiállítás elhelyezése a „Szélfogó Galériában”.

Magyarság Háza kiadványai

2014-ben készítettünk egy rövid összefoglaló kiadványt a Magyarság Háza tevékenységéről, rendezvénytermeiről, lehetőségeiről.

Bethlen News (havi ismertető füzet) Új kis programfüzettel népszerűsítjük a Magyarság Háza, illetve az egész Bethlen Gábor Alap tevékenységét: a budapesti programokat csakúgy, mint a BGA támogatásával létrejövő külhoni eredményeket. Eddig 2014-ben három szám jelent meg.

9. Elszámoláskezelési és monitoring tevékenység

A 2014. évi források terhére nyújtott támogatási ügyletek elszámolásainak feldolgozása folyamatos.

A beszámolók beküldését és feldolgozását 2014. december 31-i állapot szerint a következő táblázat mutatja be:

2014-es támogatások	Támogatott	Meghiúsult	Átutalt	Utófinanszírozás okán átutalásra váró	Lezárt szerződések	Folyamatban levő elszámolások			
						Feldolgozás alatt	Hiánypótlás alatt	Be nem küldött elszámolások	Elszámolás nem aktuális
Központi nyílt pályázatok	619	4	615		144	106	18	4	343
Regionális pályázatok	1124	14	1103	7	133	45	9	19	897
Egyedi támogatások	135	0	135		33	13	2	0	87
Nemzeti Jelentőségű int.	69	0	69		6	3	0	0	60
Meghívásos pályázatok	126	0	126		9	1	3	2	111
	2073	18	2048	7	325	168	32	25	1498

A nyílt központi támogatási ügyek elszámolása december 15-ig papír alapon került benyújtásra és feldolgozásra. A december végéig, illetve 2015. január 31-ig esedékes elszámolások már a NIR elszámolási moduljába kerültek rögzítésre a támogatottak által és ellenőrzésre a lebonyolító szervezetek és a BGA Zrt. munkatársai által.

Gazdaságfejlesztési vidékösztönzési támogatások

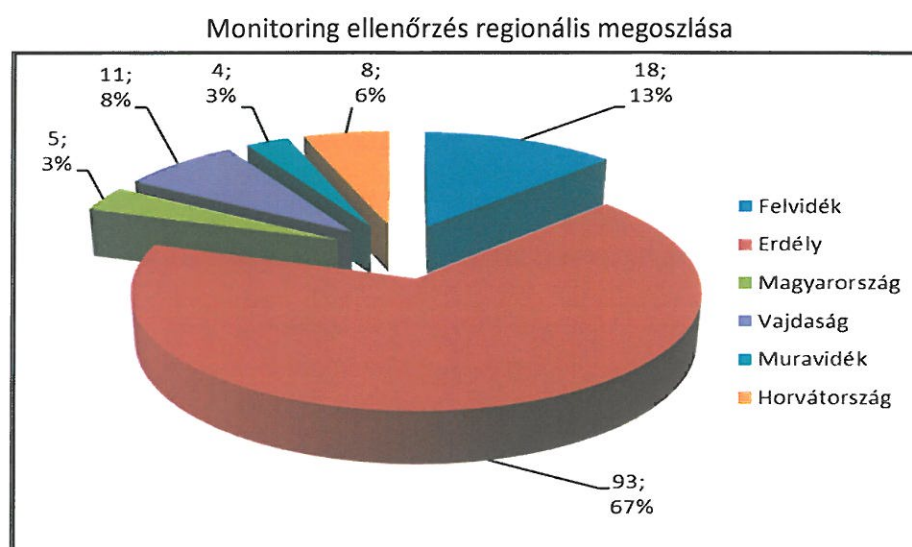
Az 1500/2011.(XII.27.) számú kormányhatározat alapján a Corvinus Zrt-től átvett 356 szerződés státuszát a következő táblázat foglalja össze:

Gazdaságfejlesztési és vidékösztönzési támogatások	Lezárt szerződések	Folyamatban levő elszámolások			
		Feldolgozás alatt	Hiánypótlás alatt	Be nem küldött elszámolások - felszólítás kiküldve	Elszámolás nem aktuális
<i>Kamattámogatásra és fejlesztési célra nyújtott szerződések</i>					
Összesen	297	0	1	7	2
<i>Klímaerdő telepítésére nyújtott szerződések</i>					
	Teljes összeg kiutalva		Támogatás 50%-a kiutalva		10% utalva
Erdély	35		9		5
Összesen	35		9		5

Monitoring

A monitoring tevékenységen belül a dokumentum alapú ellenőrzéssel – a 2013. évről áthúzódó Bizottsági Határozatok alapján – 2014. első negyedévében 22 db egyedi támogatási szerződés, 2014-es határozatok alapján további 298 egyedi szerződés és mellékletei kerültek ellenőrzésre aláírást megelőzően. A 2014-es évi nyílt pályázatok esetében – a NIR rendszerben - az összes (1 748 db) szerződés- tervezet felülvizsgálata történt meg azok kiküldése előtt. A visszaérkezett szerződések és mellékletei közül 549 db ügylet dokumentum alapú ellenőrzése történt meg.

Helyszíni ellenőrzés során eddig – a klímaerdős ügyletekkel együtt – 96 támogatott 139 ügyleténél történt vizsgálat, a támogatottak székhelyén győződünk meg a bizonylatok valóságáról, a támogatási cél megvalósulásáról, 30 esetben kellett a helyszínen bizonylatok, vagy elmaradt záradékolás pótlásáról intézkedni.

10. Könyvvizsgálat

Az Alap az Áht. módosítása kapcsán nem kötelezett könyvvizsgálati ellenőrzésre, de az Alapkezelő a kötelezettség megszűnése ellenére továbbra is fenntartja a BGA 2014. évi költségvetési beszámolójának ellenőrzésekor az ÁSZ elnökének javaslatára kijelölt könyvvizsgálóval 5 évre kötött szerződését. A BGA 2014. évi költségvetési beszámolója ennek megfelelően ellenőrzésre került.

Budapest, 2015. május 18.

[Handwritten signature]
dr. Lélfa Koppány
vezérigazgató